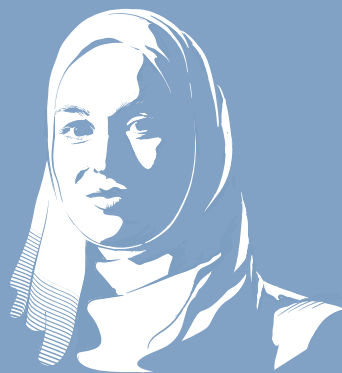

WENDY GROOT

Glazen bol

Het accountantsberoep bestaat 125 jaar. Per 1 januari 1895 is het Nederlands Instituut van Accountants opgericht. Nu kon ik online, niet geheel verrassend, geen beeldmateriaal vinden van de oprichting. Maar ik zie zo een aantal accountants voor me, die trots doch serieus naar de camera kijken. Mannen uiteraard. “Het beginsel van de vrouw op kantoor is noodlottig”, volgens de toenmalige bestuurder van het kersverse instituut (lees ik in Luc Quadackers’ schrijven). Gelukkig bleek het kantoor helemaal niet zo noodlottig voor vrouwen en sinds die tijd is er nog veel meer veranderd. De huidige verdienmodellen, informatieverwerking en datastromen zijn niet te vergelijken met 125 jaar geleden. Met de wetenschap dat verandering de enige constante is, ontstaat bij mij de vraag hoe ons beroep zich de komende 125 jaar zal gaan ontwikkelen. Nu heb ik wel wat ideeën bij deze ontwikkelingen in het accountantsberoep. Zo hebben we eerst de accountantsopleiding aangepast aan de veranderende omgeving. We hebben een stevige

basisopleiding die onze toekomstige beroepsgenoten de accountancy basiskennis leert, met een nadruk op beroepsethiek en kritisch denken - de basisaccountant. Deze basisaccountant kan zich vervolgens verder specialiseren. Specialisaties zijn bijvoorbeeld het internationale speelveld, of juist nationaal niveau, de fiscale tak, de niet-financiële informatie of richting de IT. Een beetje zoals de opzet van de opleiding in de medische wereld - beter goed gestolen zullen we maar zeggen. Duurzaamheid en maatschappelijke impact van bedrijven zijn natuurlijk een integraal onderdeel van de verslaggeving. Als accountant hebben we een belangrijke rol gespeeld in deze transitie. Hoe waarderen we in een circulaire economie? Welke impact heeft de transitie op de verdienmodellen en wat betekent dit voor risico-inschatting en continuïteit? Financiële verslaggeving is inmiddels een raar begrip geworden, want waarom zouden de stakeholders alleen zijn geïnteresseerd in financiën? Zij willen niet weten of een bedrijf groeit, maar of het in balans is met mens en natuur. Binnen onze beroepsgroep hebben we de onderlinge strijd inmiddels beslecht. We hebben geen discussies meer over de verschillende bloedgroepen. We hebben nu de basisopleiding die ons bindt en een onafhankelijke voorzitter waarmee de gehele beroepsgroep zich vertegenwoordigd voelt. Uiteraard is de diversiteit die we in al haar rijkdom in de collegebanken zien, ook

zichtbaar in alle lagen van de accountancy. Diversiteit en inclusiviteit zijn dan ook geen buzz-woorden meer, maar randvoorwaarden voor een goed functionerende organisatie. Hetzelfde geldt voor een gezonde balans in de werk-studie-privé-verhouding. Na alle technologische ontwikkelingen is de accountant nog altijd van toegevoegde waarde, maar ons vak is wel drastisch veranderd. We hebben decennia aan data beschikbaar die ten grondslag liggen aan de jaarrekeningen. Hieruit zijn modellen ontstaan die op basis van deze data en (on)gestructureerde, externe data de meest complexe waarderingen kunnen voorspellen. De controlerende functie van de accountant is daardoor geheel verlegd naar de voorkant van het proces, in plaats van naar de jaarrekening. En wat is een jaarrekening eigenlijk ook alweer? Werd er vroeger maar één keer per jaar gerapporteerd? Wij zullen het zelf niet meer meemaken, maar onze achterkleinkinderen, die tegen die tijd natuurlijk massaal in de accountancy willen werken, wel - aantrekkelijk beroep dat het is. ←

Wendy Groot RA is manager bij PwC National Office in Amsterdam, bestuurslid van NBA Young Profs en PhD-kandidaat bij de Vrije Universiteit Amsterdam.